

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Z. K.**, zast. Mgr. Viktorem Klímou, advokátem, se sídlem Melantrichova 477/20, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2019, č. j. MHMP 180041/2019, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2021, č. j. 15 A 37/2019-110,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2021, č. j. 15 A 37/2019-110, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Úřad městské části Praha 22, odbor výstavby (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 10. 5. 2012, č. j. P221949/2012 OV 04, rozhodl podle § 79 a § 92 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění do 31. 12. 2012 (dále jen „stavební zákon“), a § 9 vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření (dále jen „vyhláška č. 503/2006 Sb.“), k žádosti hlavního města Prahy, zastoupeného Pražskou vodohospodářskou společností a.s., o umístění stavby nazvané „*Přepojení ČS Uhřetěves IV a XIX, Praha 22*“ (dále jen „rozhodnutí o umístění stavby“ a „stavba“).

[2] Proti rozhodnutí o umístění stavby podal žalobce odvolání. To žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 8. 2013, č. j. MHMP 869027/2013, zamítl jako nepřípustné, neboť dospěl k závěru, že žalobci nenáleží postavení účastníka územního řízení. Rozhodnutí žalovaného poté napadl žalobce žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který rozsudkem ze dne 16. 11. 2017, č. j. 6 A 174/2013-32, zrušil uvedené rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Shledal totiž, že žalobci

v územním řízení náleželo postavení účastníka řízení ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, jelikož splnil obě podmínky účastnictví (je vlastníkem sousedního pozemku a oprávněně tvrdil možnost přímého dotčení svého vlastnického práva).

[3] Žalovaný poté v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) odvolání žalobce proti rozhodnutí o umístění stavby zamítl pro opožděnost.

II.

[4] Proti napadenému rozhodnutí se žalobce opět bránil žalobou u městského soudu, který shora označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[5] Městský soud nejprve přisvědčil žalobci v tom, že mu rozhodnutí o umístění stavby nebylo jako účastníkovi řízení vůbec doručeno, a to ani veřejnou vyhláškou vyvěšenou na úřední desce správního orgánu prvního stupně. Správní orgán prvního stupně totiž v rozhodnutí jasně vymezil, koho konkrétně považuje za účastníka územního řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, přičemž žalobce (resp. pozemky v jeho vlastnictví) v tomto vymezení uveden nebyl. Podle městského soudu je tedy zřejmé, že správní orgán prvního stupně žalobce za účastníka územního řízení nepovažoval, což následně v rozhodnutí ze dne 19. 8. 2013, č. j. MHMP 869027/2013, potvrdil i žalovaný, který žalobcovo odvolání proti rozhodnutí o umístění stavby zamítl pro nepřipustnost s odůvodněním, že žalobci nenáleží postavení účastníka řízení.

[6] Jelikož správní orgán prvního stupně nepovažoval žalobce za účastníka územního řízení, nelze mu podle městského soudu přičíst ani úmysl doručit rozhodnutí o umístění stavby žalobci jako jednomu z účastníků; žalobce ostatně nebyl ani jako účastník územního řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona v rozhodnutí o umístění stavby uveden. Podle městského soudu přitom povinností správního orgánu prvního stupně bylo podle § 69 odst. 2 správního řádu ve spojení s § 192 stavebního zákona a § 9 vyhlášky č. 503/2006 Sb. uvést v rozhodnutí o umístění stavby jména a příjmení všech účastníků řízení, tedy i žalobce. Městský soud na podporu svých závěrů poukázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 3. 2014, č. j. 30 A 95/2012-50, podle něhož žalobci v tam posuzované věci nemohlo být oznámeno územní rozhodnutí doručením veřejnou vyhláškou, nebyl-li na něm žalobce jako účastník řízení uveden.

[7] Podle městského soudu tak byl žalobce v nynější věci tzv. opomenutým účastníkem řízení, jemuž nebylo rozhodnutí o umístění stavby zákonem stanoveným způsobem oznámeno. V takovém případě pro běh odvolací lhůty platí ustanovení § 84 odst. 1 správního řádu a žalobce byl oprávněn podat odvolání nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno poslednímu z účastníků, kterým ho správní orgán prvního stupně oznámil. Tímto dnem byl v posuzovaném případě den 26. 5. 2012, tohoto dne bylo rozhodnutí o umístění stavby oznámeno poslednímu z účastníků, respektive doručeno veřejnou vyhláškou. Jednorocní objektivní lhůta k podání odvolání tedy žalobci uplynula v souladu s § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu dne 27. 5. 2013 (dne 26. 5. 2013 byla neděle). Žalobce přitom odvolání podal právě uvedeného dne (27. 5. 2013), tedy včas.

pokračování

[8] Městský soud proto uzavřel, že závěr žalovaného o opožděnosti žalobcova odvolání je v rozporu se zákonem.

III.

[9] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) nyní proti rozsudku městského soudu (dále jen „napadený rozsudek“) brojí kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Stěžovatel má na rozdíl od městského soudu za to, že žalobce není tzv. opomenutým účastníkem řízení. Žalobci totiž vzniklo postavení účastníka řízení ze zákona, neboť je vlastníkem sousedních (ve vztahu k umísťované stavbě) dotčených pozemků. Byl tedy účastníkem řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu, a proto mu bylo v posuzovaném územním řízení doručováno veřejnou vyhláškou vyvěšením na úřední desce. V případě, že jsou písemnosti, respektive rozhodnutí, správního orgánu doručovány veřejnou vyhláškou vyvěšením na úřední desce, pak jsou podle stěžovatele doručeny všem účastníkům řízení, a to i v případě, že tyto osoby nejsou jako účastníci řízení v rozhodnutí uvedeni, respektive identifikováni označením dotčených pozemků v jejich vlastnictví. Stěžovatel tudíž nesouhlasí s dílčím závěrem městského soudu, že pokud žalobce nebyl výslovně uveden mezi účastníky řízení v rozhodnutí o umístění stavby, tak to automaticky znamená, že jej správní orgán prvního stupně nepovažoval za účastníka řízení. V souvislosti s tím je podle stěžovatele chybný také závěr městského soudu, že nepovažoval-li správní orgán prvního stupně žalobce za účastníka řízení, nelze mu přičítat ani úmysl doručit rozhodnutí o umístění stavby žalobci jako jednomu z účastníků. Podle stěžovatele totiž úmysl správního orgánu prvního stupně není a nemůže být považován za relevantní kritérium při posouzení toho, zda bylo rozhodnutí o umístění stavby žalobci řádně doručeno.

[11] Stěžovatel se rovněž domnívá, že městský soud posoudil věc v rozporu s ustálenou judikaturou správních soudů. Konkrétně cituje z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2016, č. j. 3 As 12/2016-81, podle něhož je účastníkem územního řízení ten, kdo má takové postavení podle zákona, i když s ním tak správní orgán nejedná. Stěžovatel odkazuje i na rozsudek ze dne 12. 4. 2019, č. j. 52 A 96/2018-38, v němž Krajský soud v Hradci Králové –pobočka v Pardubicích, vyslovil, že pro možnost seznámit se s rozhodnutím či jinou písemností doručenou prostřednictvím veřejné vyhlášky není podstatné, zda je jméno a příjmení účastníka uvedeno v rozdělovníku, a tudíž nelze dovozovat, že by neuvedení jména a příjmení dotčených osob na vyhlášce způsobilo její nedoručení těmto osobám; tedy, že vyvěšením veřejné vyhlášky na úřední desce po stanovenou dobu dojde při splnění ostatních zákonem stanovených podmínek k doručení všem, kterých se písemnost týká.

IV.

[12] Žalobce ve vyjádření uvádí, že kasační stížnost není důvodná. Předesílá, že nynější řízení probíhá ode dne 10. 5. 2012, přičemž stavba je již nejen umístěna, ale i postavena a fakticky provozována. Žalobce zdůrazňuje, že vzdor mnoha rozsudkům správních soudů, které pravomocně stanovují účastenství žalobce ve správním řízení, toto stěžovatel záměrně a pravidelně opomíjí a žalobci nezákonně účastenství upírá. Žalobce také uvádí, že

stěžovatel měl a mohl kasační argumentaci uplatnit již v řízení proti rozsudku městského soudu ze dne 16. 11. 2017, č. j. 6 A 174/2013-32. Žalobce dále za zcela nepřiléhavý označuje odkaz stěžovatele na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 12. 4. 2019, č. j. 52 A 96/2018-38, neboť ten se týká zcela jiného případu, v němž byl žalobce uveden jako účastník řízení podle svých pozemků, přičemž správní orgán opomněl jeden pozemek vyznačit do rozdělovníku rozhodnutí. Nakonec žalobce stěžovateli vytýká, že v napadeném rozhodnutí zcela záměrně neaplikoval § 69 odst. 2 správního řádu v tehdejší znění.

V.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost je důvodná.

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti především nesouhlasí s dílčími závěry městského soudu o tom, že žalobci nebylo rozhodnutí o umístění stavby oznámeno zákonem stanoveným způsobem a že byl opomenutým účastníkem, a proto se pro stanovení odvolací lhůty a určení včasnosti podání žalobcovy odvolání užije § 84 odst. 1 správního řádu. Za nesprávný tudíž označuje konečný závěr městského soudu, že žalobce podal odvolání proti rozhodnutí o umístění stavby včas.

[16] Pro přehlednost Nejvyšší správní soud nejprve uvádí některé podstatné skutečnosti, jež vyplývají ze správního spisu. Dne 13. 2. 2012 učinilo hlavní město Praha, zastoupené Pražskou vodohospodářskou společností a. s., u správního orgánu prvního stupně žádost o vydání rozhodnutí o umístění stavby nazvané „Přepojení ČS Uhřetěves IV a XIX, Praha 22“. Dne 13. 3. 2012 správní orgán prvního stupně oznámil v souladu s § 87 odst. 1 stavebního zákona účastníkům řízení a dotčeným orgánům zahájení územního řízení a k projednání žádosti nařídil veřejné ústní jednání na den 18. 4. 2012. V oznámení mimo jiné poučil účastníky řízení, že jejich námítky musí být uplatněny nejpozději při veřejném ústním jednání, jinak se k nim nepřihlíží. Uvedené oznámení správní orgán prvního stupně doručoval účastníkům řízení uvedeným v § 85 odst. 1 stavebního zákona a dotčeným orgánům jednotlivě a účastníkům řízení uvedeným v § 85 odst. 2 téhož zákona veřejnou vyhláškou na úřední desce správního orgánu prvního stupně; informace o tom, jakým způsobem se oznámení o zahájení územního řízení doručovalo a rovněž specifikace konkrétních účastníků podle § 85 odst. 1 stavebního zákona, je obsahem rozdělovníku k oznámení o zahájení územního řízení.

[17] Ústní jednání proběhlo ve stanoveném termínu, přičemž účastníci řízení ve stanovené lhůtě neuplatnili žádné námítky. Dne 10. 5. 2012 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí o umístění stavby. V něm uvedl, že za účastníky územního řízení ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona považuje „osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno – vlastníci sousedních pozemků a staveb na nich č. parc. XA, XB, XC, XD, XE, XF, XG, XH, XI, XJ, XK, XL, XM, XN, XO, XP, XQ, XR, XS, XT, XU, XV, vše k. ú. U.“ Žalobcovy pozemky v k. ú. K. v tomto výčtu uvedeny nebyly. Dále

pokračování

v rozhodnutí správní orgán prvního stupně poučil účastníky řízení, že proti tomuto rozhodnutí mohou ve smyslu § 81 správního řádu podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Jelikož byl pro posuzované území (hlavního města Prahy) vydán územní plán, doručoval v souladu s § 92 odst. 3 stavebního zákona správní orgán prvního stupně rozhodnutí o umístění stavby účastníkům řízení podle § 85 odst. 2 téhož zákona veřejnou vyhláškou. Z rozdělovníku k rozhodnutí o umístění stavby je zřejmé, že veřejná vyhláška byla na úřední desce vyvěšena dne 11. 5. 2012 a sejmuta dne 28. 5. 2012. Dne 27. 5. 2013 (pondělí) podal žalobce prostřednictvím datové schránky odvolání proti rozhodnutí o umístění stavby. To žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl pro opožděnost.

[18] Nejvyšší správní soud připomíná, že městský soud již v předchozím rozsudku ze dne 16. 11. 2017, č. j. 6 A 174/2013-32, ve znění opravného usnesení téhož soudu ze dne 3. 4. 2019, č. j. 6 A 174/2013-42 (výrok I. rozsudku byl opraven tak, že text „*odboru životního prostředí*“ se nahrazuje textem „*odboru stavebního*“), proti němuž nebyla podána kasační stížnost, uzavřel, že žalobce byl účastníkem nyní posuzovaného územního řízení ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, neboť naplnil obě podmínky zakotvené v citovaném ustanovení. Z výpisu z katastru nemovitostí a z katastrální mapy městský soud zjistil, že pozemky žalobce zapsané na LV č. X v k. ú. K., obec P., přes které protéká vodní tok Dobrá voda, leží několik set metrů od předmětné stavby. Žalobce byl tedy vlastníkem sousedního pozemku v širším slova smyslu podle nálezů Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99. Žalobce podle městského soudu rovněž oprávněně tvrdil možnost přímého dotčení na svých vlastnických právech umístěním předmětné stavby; možnost přímého dotčení svého vlastnického práva spatřoval v odtoku splaškové vody z čerpací stanice IV zasakovacím příkopem do vodního toku Dobrá voda a jeho prostřednictvím na pozemky ve vlastnictví žalobce.

[19] Nejvyšší správní soud přitom zdůrazňuje, že žalobcovo účastenství v územním řízení založilo již samo ustanovení § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, podle něhož *[ú]častníky územního řízení dále jsou osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno*. Účastníkem řízení je proto i ten, kdo má takové postavení podle zákona, i když s ním tak správní orgán nejedná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2016, č. j. 3 As 12/2016-81). Na skutečnosti, že žalobci postavení účastníka řízení podle výše uvedeného ustanovení příslušelo *ex lege* tedy nemůže ničeho změnit skutečnost, že správní orgán prvního stupně v rozhodnutí o umístění stavby žalobce výslovně neuvedl ve výčtu účastníků řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona.

[20] Zůstává tedy otázkou, zda byl žalobce jako účastník řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona ze strany správního orgánu prvního stupně v průběhu územního řízení opomenut, respektive zda a kdy mu bylo rozhodnutí o umístění stavby oznámeno. Na to navazuje otázka včasnosti žalobcem podaného odvolání. Je totiž sporné, zda odvolací lhůta proti rozhodnutí o umístění stavby žalobci běžela podle § 84 odst. 1 správního řádu (při neoznámení rozhodnutí), nebo podle § 83 téhož zákona.

[21] Podle § 84 odst. 1 správního řádu, *osoba, která byla účastníkem, ale rozhodnutí jí nebylo správním orgánem oznámeno, může podat odvolání do 30 dnů ode dne, kdy se o vydání*

rozhodnutí a řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, dozvěděla, nejpozději však do 1 roku ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno posledního z účastníků, kterým ho správní orgán byl oznámil; zmeškání úkonu nelze prominout. Ustanovení tohoto odstavce neplatí pro účastníky uvedené v § 27 odst. 1.

[22] Z citovaného ustanovení vyplývá, že pokud správní orgán neoznámí své rozhodnutí tzv. vedlejšímu (nepřímému) účastníkovi řízení, kterým byl v nynějším řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona i žalobce (jako vlastník pozemků, který mohl být umístěním stavby dotčen), náleží takové osobě poté, co se o vydání rozhodnutí a řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, dozví, 30denní subjektivní odvolací lhůta, která je dále limitována jednorocní objektivní lhůtou (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2019, č. j. 6 As 24/2019-22). Citovaný § 84 odst. 1 správního řádu je tedy třeba vnímat jako výslovnou vůli zákonodárce umožnit opomenutému účastníkovi řízení podat odvolání proti správnímu rozhodnutí, které mu nebylo oznámeno.

[23] V posuzované věci bylo účastníkům řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona (kterým byl i žalobce) oznamováno rozhodnutí o umístění stavby doručením veřejnou vyhláškou v souladu s § 92 odst. 3 stavebního zákona.

[24] Podle § 25 odst. 2 správního řádu, *doručení veřejnou vyhláškou se provede tak, že se písemnost, popřípadě oznámení o možnosti převzít písemnost, vyvěsí na úřední desce správního orgánu, který písemnost doručuje; na písemnosti se vyznačí den vyvěšení. Písemnost nebo oznámení se zveřejní též způsobem umožňujícím dálkový přístup. Patnáctým dnem po vyvěšení se písemnost považuje za doručenou, byla-li v této lhůtě splněna i povinnost podle věty druhé.*

[25] Nejvyšší správní soud v tomto kontextu zdůrazňuje, že smyslem doručování veřejnou vyhláškou není zamezit vedlejšímu účastníkovi řízení v účinné procesní obraně – tato možnost zůstává zachována bez odchylek. Pouze se tak přenáší odpovědnost za seznámení se s rozhodnutím na vedlejšího účastníka řízení, který musí nejlépe vědět, jak se rozhodnutí týká jeho zájmů a zda je hodlá chránit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2022, č. j. 5 As 346/2021-55). Nejvyšší správní soud také v rozsudku ze dne 25. 9. 2014, č. j. 2 As 117/2014-34, k doručování rozhodnutí (a jiných písemností) v územním řízení veřejnou vyhláškou vyslovil, že *„jde o řešení určitých obtíží s přesným vymezením účastníků územního řízení, neboť podle judikatury Ústavního soudu následované správními soudy bylo účastenství územního řízení značně extendováno, přičemž v konkrétních případech nastává otázka „až kam – do jaké šíře či vzdálenosti – mohou tzv. sousední pozemky, pokud nebude platit podmínka společné hranice, sahát“ (srov. náleze ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99). Řešením tohoto problému je právě doručování veřejnou vyhláškou v územním řízení ve spojení s povinností zveřejnit informaci o záměru v území na místě samém (srov. § 87 odst. 2 stavebního zákona). Důvodem volby tohoto způsobu doručování v územním řízení je tak nepochybně to, že se v tomto řízení může vyskytovat rozsáhlá množina dotčených osob, přičemž jejich jednotlivé vyrozumívání by bylo velmi nákladné a procesně neefektivní. Veřejnou vyhláškou je oznámeno i zahájení řízení s lhůtou pro uplatnění námitek a připomínek. Tyto instituty vedou na jedné straně k umožnění účasti v řízení širokému okruhu osob, jejichž práv se projednáváný záměr dotýká (aniž by takové dotčení muselo být stavebnímu úřadu na počátku řízení zřejmé), na druhé straně i faktickou realizovatelnost územního řízení a záměrů vlastníků s pozemky v jejich vlastnictví. Právě z tohoto důvodu ukládá stavební*

pokračování

zákon účastníkům řízení, kteří chtějí proti povolenému záměru brojit, aby ve lhůtě pro uplatnění námitek uvedli skutečnosti, které zakládají jejich postavení účastníků v řízení a důvody námitek. Nejedná se tak o degradaci účastníků řízení, ale o účelné opatření, které respektuje zásady správního řízení vymezené ve správním řádu.“

[26] Je zřejmé, že doručování pomocí veřejné vyhlášky je pro účastníky řízení méně komfortní než doručování písemností jednotlivě každému účastníkovi. U staveb, jež jsou způsobilé ovlivnit poměry v širším okolí, a tedy dotknout se pozemků řady osob (resp. obecně subjektů), je však využití doručení veřejnou vyhláškou zcela přiměřené situaci. Ani v souzené věci nic nenasvědčuje tomu, že by mělo být výjimečně postupováno jinak. Účastníkům v takovém případě nezbyvá než být bdělí a sledovat, co se v okolí jejich pozemků či staveb děje a připravuje, mimo jiné i sledováním úředních desek. Jiné řešení se nenabízí, mají-li být stavby povolovány v reálném čase (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2021, č. j. 2 As 104/2019-69). V souladu se zásadou, že práva náleží bdělým, bylo tedy v zájmu žalobce sledovat dění v jeho okolí a včas bránit svá práva v řízení před správním orgánem prvního stupně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2017, č. j. 8 As 136/2016-50). Nejvyšší správní soud ovšem pro úplnost upozorňuje na to, že právě pro zajištění informování veřejnosti o projednávaném záměru zákonodárce v § 87 odst. 2 stavebního zákona určil povinnost zveřejnit na místě informaci o žádosti.

[27] Ze žaloby vyplývá, že žalobce nenamítal, že by o zahájení územního řízení nevěděl, nýbrž to, že s ním správní orgán prvního stupně nejednal jako s účastníkem řízení a rozhodnutí o umístění stavby mu nebylo řádně oznámeno (na úřední desce Úřadu městské části Praha – Křeslice), a on se proto stal opomenutým účastníkem řízení a vztahuje se na něj odvolací lhůta podle § 84 odst. 1 správního řádu. Ze správního spisu je zřejmé, že správní orgán prvního stupně vymezil okruh účastníků řízení podle § 85 odst. 2 stavebního zákona nejprve prostřednictvím oznámení o zahájení řízení o umístění stavby, které doručil v souladu s § 87 odst. 1 téhož zákona a § 25 odst. 2 správního řádu veřejnou vyhláškou vyvěšenou na své úřední desce; v oznámení rovněž uvedl datum konání veřejného ústního jednání a poučení, že námítka mohou účastníci řízení uplatnit pouze do jeho ukončení. Pokud měl tedy žalobce v územním řízení za to, že by se předmětný stavební záměr mohl dotknout jeho práv, pak měl možnost již ve lhůtě pro uplatnění námitek uvést skutečnosti a důvody, které zakládají jeho postavení účastníka řízení.

[28] V rozhodnutí o umístění stavby sice správní orgán bez jakéhokoliv odůvodnění vyslovil, že za účastníky řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona považoval konkrétně vyjmenované vlastníky sousedních pozemků (ve vztahu k umísťované stavbě) a staveb na nich, a mezi těmito žalobce, respektive jeho pozemky, neuvedl. Jak již ale výše kasační soud zdůraznil, na skutečnosti, že žalobci postavení účastníka řízení příslušelo *ex lege* nemůže ničeho změnit skutečnost, že jej správní orgán prvního stupně v rozhodnutí o umístění stavby výslovně neuvedl ve výčtu účastníků řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona. Rovněž je z výše předestřených judikатурních závěrů poukazujících na možnou širší dotčených subjektů (potenciálních účastníků řízení) zřejmé, že rozhodnutí o umístění stavby doručované veřejnou vyhláškou zásadně ani nemůže uvádět všechny účastníky podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, kterým je adresováno, jmenovitě. S ohledem na uvedené je tudíž lichá úvaha městského soudu, že správní orgán prvního

stupně žalobce v rozhodnutí o umístění stavby nepovažoval za účastníka řízení [jelikož jej neuvedl ve výčtu účastníků řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona], a tudíž mu nelze přičíst ani úmysl doručit žalobci rozhodnutí o umístění stavby, a ten se proto stal účastníkem opomenutým.

[29] Nejvyšší správní soud na podkladě výše uvedeného neshledal, že by v nynějším případě bylo při stanovení odvolací lhůty a určení včasnosti žalobcova odvolání možné vycházet z citovaného § 84 odst. 1 správního řádu. Nebyla totiž naplněna podmínka neozenámení rozhodnutí o umístění stavby žalobci. Žalobci bylo (stejně jako ostatním účastníkům územního řízení ve smyslu § 85 odst. 2 stavebního zákona) rozhodnutí o umístění stavby oznámeno v souladu s § 92 odst. 3 stavebního zákona veřejnou vyhláškou, která byla na úřední desce správního orgánu prvního stupně (jako správního orgánu, který písemnost doručoval podle § 25 správního řádu) vyvěšena dne 11. 5. 2012. Naplnění podmínky zveřejnění veřejné vyhlášky též způsobem umožňujícím dálkový přístup přitom v nynější věci nebylo nikým zpochybněno. Rozhodnutí o umístění stavby tak bylo v souladu s § 25 odst. 2 správního řádu doručeno účastníkům řízení podle § 85 odst. 2 stavebního zákona, žalobce nevyjímaje, patnáctým dnem po vyvěšení veřejné vyhlášky. Tímto dnem bylo podle § 25 odst. 2 ve spojení s § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu a v souladu s názorem vysloveným rozšířeným senátem v rozsudku ze dne 26. 5. 2022, č. j. 4 Afs 264/2018-85, bod 87, podle nějž *„doba, po kterou má být příslušný akt vyvěšen na úřední desce nebo jinak zveřejněn, skončí, pokud by měla jejím posledním dnem být sobota, neděle či svátek, až nejbližším následujícím pracovním dnem“*, pondělí 28. 5. 2012.

[30] Z uvedeného důvodu nelze ve vztahu k počátku běhu a délce odvolací lhůty a určení včasnosti žalobcova odvolání použít právní úpravu obsaženou v § 84 odst. 1 správního řádu (odvolací lhůta při neozenámení rozhodnutí), na kterou poukázal v napadeném rozsudku městský soud. Naopak se použije § 83 odst. 1 správního řádu, podle něhož činí odvolací lhůta 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Žalobci bylo rozhodnutí o umístění stavby, jak výše uvedeno, oznámeno dne 28. 5. 2012. Odvolací lhůta v délce 15 dnů proto žalobci uplynula v souladu s § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu dne 12. 6. 2012 (úterý). Žalobce podal odvolání až dne 27. 5. 2013, tedy opožděně. Městský soud proto pochybil, zrušil-li napadené rozhodnutí pro nesprávný závěr žalovaného o opožděnosti žalobcova odvolání.

[31] Městský soud se proto dopustil vytýkané nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právních otázek o tom, zda rozhodnutí o umístění stavby bylo stěžovateli oznámeno, kdy se tak stalo a zda odvolání proti uvedené rozhodnutí podal včas. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak byl naplněn.

VI.

[32] Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení podle § 110 odst. 1 části věty první před středníkem s. ř. s. V něm je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Opětovně tedy na podkladě výše předestřených závěrů posoudí otázku včasnosti žalobcova odvolání proti rozhodnutí o umístění stavby.

pokračování

[33] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2023

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu